

BoniOuderBulletin

JAARGANG 43 NUMMER 2 APRIL 2022 EEN UITGAVE VAN DE OUDERRAAD

In dit nummer o.a.

> thema: Eureka!

> nieuwe voorzitter ouderraad

> wat een vak: roostermakers

> 5 vragen aan: PWS-begeleiders

b i j n a 100

Zoals u waarschijnlijk weet is een 20-tal mensen bezig om de honderdjarige geschiedenis van het Boni in boek vorm te geven. In tekst en beeld. Het mooie is dat de auteurs allemaal een relatie hebben met onze school. Als ouder, leerling of medewerker. In het verleden of heden.

Het archief van school beschikt over stukken die ten grondslag liggen aan de stichting van het St. Bonifatiuscollege. Want u begrijpt dat voorafgaande aan de stichting in 1922 veel besprekingen gevoerd moesten worden met het ministerie van onderwijs en met het bisdom. In eerste instantie zagen noch het ministerie noch het bisdom de school zitten. Zeker niet toen het bisdom begreep dat het om getalsmatige reden de bedoeling was om ook meisjes tot de school voor voortgezet onderwijs toe te laten.

De vraag waar deze katholieke meisjes dan wel naar toe moesten, heeft waarschijnlijk voor het bisdom de doorslag gegeven.

Het zal u niet verbazen dat het archief van onschatbare waarde is voor alle auteurs van het jubileumboek. Elke auteur die een hoofdstuk voor zijn rekening neemt, kan ik een pakket met stukken meegeven, zodat hij/zij kan beschikken over start-informatie.

Maar niet alleen voor het jubileumboek is het archief belangrijk. Er wordt wat afgeschreven in ons land. Verscheidene keren krijg ik het verzoek om gegevens aan te leveren, omdat iemand bezig is om een familie-geschiedenis te schrijven. Rapporten of eindexamenlijsten zijn dan kennelijk een belangrijke aanvulling.

Zeker ook cijferlijsten van oud-leerlingen die dit belangrijke document bij verhuizingen of om een andere reden zijn kwijt geraakt. Zij richten dan de vraag aan de administratie het verzoek of wij een afschrift hebben. De administratie speelt het verzoek aan mij door. Meestal dezelfde dag kan ik dan de administratie melden: eureka. Ach ja, je bent en blijft en classicus!

Van het begin af aan is het archief op een desolate plek gehuisvest. Hij wekt soms medelijden met de archivaris op. Op dit moment van de verbouwing van de school is een gedeelte van het archief opgeslagen in verhuisdozen. Als ik vraag waar het archief in de toekomst een plaats krijgt, blijft men het antwoord schuldig. Ik wacht dan ook in spanning af of het antwoord op deze prangende vraag is: EUREKA.

Ton Drubbel, projectleider jubileumboek en archivaris

redactioneel

Eureka!

Eureka: ik heb het gevonden, of als uitroep: ik heb het!

Het verhaal gaat dat de Griekse wijsgeer Archimedes door de straten rende luid 'Eureka' roepend toen hij ontdekt had dat een ondergedompeld lichaam zo veel lichter wordt als de verplaatste vloeistof weegt. Die natuurkundige ontdekking werd naar hem genoemd en kennen we nu als 'de wet van Archimedes'.

Het woord eureka gebruiken we eigenlijk niet in het dagelijks leven, maar het moment dat we een oplossing voor een probleem hebben gevonden, of een plotseling inzicht hebben noemen we wel een 'Eureka-moment'.

Het antwoord op de vraag in de whatsappgroep van de BOBredactie 'heeft iemand al een eureka-moment?' was eigenlijk precies zo'n 'eureka-moment': een plotseling inzicht, een oplossing voor een vraagstuk. Want 'waar gaan we het dit Boni Ouderbulletin over hebben?' Over eureka-momenten dus!

Een eureka-moment lijkt plotseling, maar is eigenlijk de uitkomst van een lange reeks denkstappen: het kwartje valt, opeens is het duidelijk, de oplossing is gevonden. "Je gaat het pas zien als je het doorhebt" zou Cruijff zeggen.

Voor deze BOB vroegen we leerlingen naar hun oplossingen om de corona-tijd door te komen, ouders geven aan welke eureka-momenten ze tijdens de opvoeding ervaren, docenten vertellen over het moment dat het kwartje valt en de roostermakers geven in een kijkje in hoe ze oplossingen vinden voor ingewikkelde plannings.

Veel leesplezier!

Marian Venemans, hoofdredacteur

FOKKE & SUKKE
HEBBEN EEN NIEUWE ONDERWIJSMETHODE ONTDEKT

ZÓ HEE!!

**DAT "LEREN"
DAT WERKT
ECHT GOED!!!**

www.fokstuk.nl

oproep

Gezocht: hoofdredacteur

De schoolcarrière van een Bonifant duurt (gelukkig) niet eeuwig, maar dat betekent wel dat er met de leerlingen ook ouders vertrekken...

Gezocht:
hoofdredacteur voor de BOB!

Hou je van regelen en schrijven?
Heb je graag het overzicht?
Misschien wil je dan de nieuwe
hoofdredacteur worden van het Boni
Ouderbulletin!

Je organiseert drie keer per jaar de redactie-
vergadering, verzamelt de geredigeerde stukken
en houdt contact met de vormgever en drukker.
Eventueel schrijf je ook een artikel.

Lijkt het je leuk om op deze manier bij
de school betrokken te zijn? Mail dan
redactiebob@boni.nl om je aan te melden.

inhoud

Bijna 100	2
Die van mij	3
.... Wat een vak: roostermakers	4
Thema: 'Eureka!	
- Eureka, zo werkt mijn kind!	6
- Challenges, bordspellen en slechte wifi	8
- Eureka-momenten in het leven van een docent	9
Leven op het Boni: gymnasium	10
5 vragen aan: PWS-begeleiders	11
Eureka-momenten in de geschiedenis	12
't Hoekje	14
Uit de ouderraad	15

die van mij

Ouders vertellen anoniem
over hun Boni-kind.

Uitvinding

Bij ons thuis hangt een poster in de garage van mijn zoons 'uitvinding'. Samen met een klasgenoot heeft hij een nieuwe melk-fabriek uitgevonden. Een chocolademelk-fabriek om precies te zijn: Goatamilk, gemaakt van koeienmelk overigens.

Het hele proces is gedetailleerd uitge-
kend. De vrachtwagen met de ingrediënten
komt aan. Grote grippers laden de grote
tonnen melk uit en zetten ze op een
lopende band. Een dikke buis slurpt de
melk op in een dikke buis die eindigt in
een megavat. Daar wordt alles gemixt door
een elektrische motor. Daarna wordt de
chocomelk verhit. De warme chocomelk
gaat in een shock-freezer om goed af te
koelen, zodat alle bacteriën eruit zijn. Vier
buizen leiden naar de poten van een grote
robot-geit in het midden van de hal, waar
de kant en klare chocomelk verzameld
wordt. Ondertussen zijn ook de flessen via
de lopende band door de fabriek richting
de mechanische geit gevoerd.

Vervolgens wordt de geit 'gemelkt' en ver-
dwijnt de chocolademelk via de uiers in de
flessen. Dopje erop en door. Een handig
robotkarretje rijdt af en aan om de flessen
in kratten naar de vrachtwagen te brengen
voor distributie. De afvalgassen die tijdens
het verwarmingsproces vrijkomen, kunnen
direct door buizen worden afgevoerd naar
een speciaal aangelegd bos vlakbij de
fabriek, zodat de CO₂ uitstoot direct kan
worden omgezet naar zuurstof.

Wat kan ik terugverlangen naar die
creatieve fase waarin elke week iets anders
werd bedacht. Elke keer het idee dat je het
beste idee van de wereld had bedacht. Ik
hou ervan. Nog steeds kan hij er in geuren
en kleuren over vertellen. Stiekem probeer
ik het elke vakantie opnieuw: zou het niet
leuk zijn weer eens zo'n proces in beeld te
brengen? "Mwah, kijk wel even..."

Elke keuze in het rooster werkt ergens anders weer door

Het maken van de lesroosters is een enorme schuifpuzzel. Met meer dan 50 klassen en 130 docenten, het nieuw flexrooster, een lopende verbouwing en corona hoeven de roostermakers zich niet te vervelen. Integendeel. Henni de Groot en Monique van den Hoogen-Veldhoen hebben er een dagtaak aan.

De Groot: “Het is inderdaad een enorme puzzel. Aangezien er nu veel extra's speelt, hebben we in het roosterproces richting volgend schooljaar gelukkig goede ondersteuning. Tevens haakt mijn opvolger Karianne van den Berg aan. Na 38 jaar Boni waarin ik les heb gegeven, conrector ben geweest en ook met veel plezier de roosterpuzzels heb gelegd, is dit nu echt mijn laatste jaar voordat ik met pensioen ga.”

Jaarcyclus start al in februari

Het roosterproces voor het nieuwe schooljaar start al in februari. In die periode worden de pakketkeuzes van veel leerlingen bekend en geven alle docenten aan hoeveel lesuren zij komend jaar geven en wat de voorkeuren zijn voor les- en vrije dagen. Al deze informatie wordt gerubriceerd in een speciaal computerprogramma. Van den Hoogen-Veldhoen: “Dat is een hoop werk. We werken met het programma Zermelo voor de roosters. Dat programma is gekoppeld aan een ander programma (Foleta) waarin docenten hun voorkeuren opgeven.”

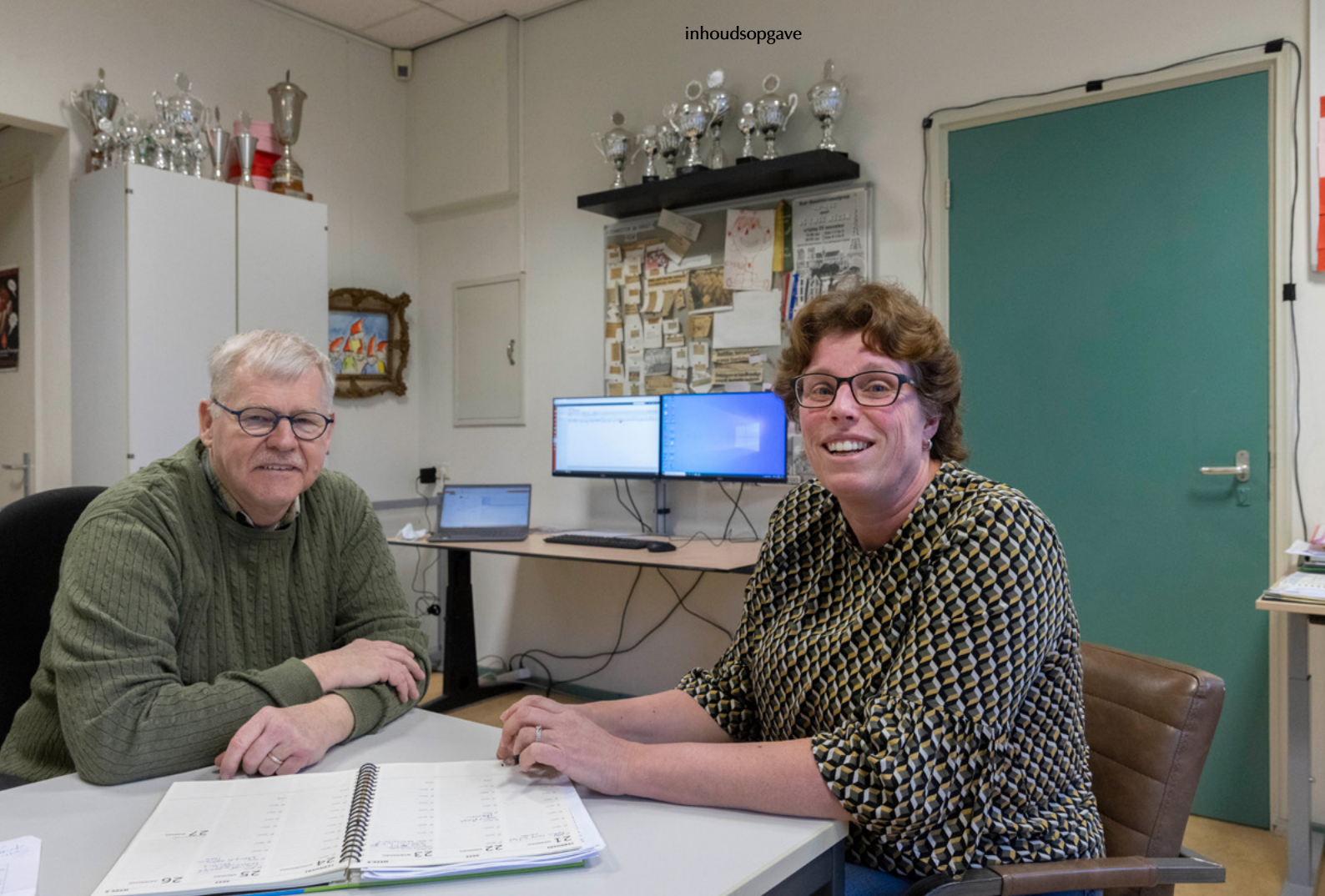
Niet op één dag vier talen

Het proces is dus volledig ondersteund met IT programma's? De Groot: “Dat klopt. Vroeger was het handwerk. We werkten toen met grote vellen papier. Eén voor de

klassen en één voor de docenten. Op een bepaald moment kwam er een roosterprogramma en nu werken we met software dat het rooster kan maken op basis van de variabelen en randvoorwaarden die wij ingeven.” Die variabelen en randvoorwaarden zijn er talrijk. Denk bijvoorbeeld aan het aantal lokalen, het maximaal aantal leerlingen per lokaal, vaklokalen die er alleen voor specifieke vakken zijn, aantal klassen, bezetting per vaksectie, uren per docent, brugklassers hebben les in het brugklasgebouw (behalve voor de vaklessen), de benodigde blokuren etc. Ook zijn er randvoorwaarden voor de variatie van het onderwijs. Zo zal een klas bijvoorbeeld niet op één dag vier keer taalonderwijs hebben.

Zwaartepunt in de zomervakantie

In de maanden februari tot en met juni wordt het rooster voor het komend jaar geleidelijk opgebouwd. Het zwaartepunt ligt voor de roostermakers echter in de zomervakantie. Wie in het onderwijs gaat voor een lange zomervakantie moet geen roostermaker worden :). De eerste twee weken van de zomervakantie maken Henni en Monique lange dagen. Vaak tot laat in de avond. Van den Hoogen-Veldhoen: “Het doel is om na die twee weken het rooster gereed te hebben. Het zijn

intensieve dagen waarin we samen buffelen om zo goed mogelijk aan alle voorkeuren tegemoet te komen. En als het dan klaar is, lopen we alles nog eens goed na. Ook per individuele docent. Als de laatste checks zijn gedaan, kan de mail met het nieuwe rooster uit.”

Waar halen we de lokalen vandaan?

De Groot: “We beginnen dan een week voor het einde van de zomervakantie weer. Dat doen we om, daar waar nodig, de puntjes op de i te zetten. Het is prettig dat docenten bij vrije dagen een eerste en een tweede voorkeur aangeven. Op die manier is er meer ruimte om met iedereen zo goed mogelijk rekening te houden.”

Als het jaarrooster eenmaal staat, wordt het ook aan de leerlingen gecommuniceerd en is het op zich definitief. Uiteraard moeten er soms tussentijdse aanpassingen komen vanwege ziekte, verloof, ouder- en zwangerschapsverloven. Op de vraag of corona impact heeft, antwoordt Van den Hoogen-Veldhoen dat dit nu niet het geval is, maar wel zo is geweest: “Toen we hybride werkten, hadden we de ene dag de ene helft van de klas op school en de andere dag de andere helft. De eindexamenklassen waren wel allemaal op school maar elke klas werd verspreid over twee lokalen. Dat leverde uitdagingen op. Zeker in combinatie met de lopende verbouwing

hebben we ons wel eens afgevraagd waar we de lokalen vandaan moesten halen.”

De impact van corona is nu veel minder, er is ervaring opgedaan met het nieuwe flexrooster, de verbouwing vordert gestaag. Volgen jaar een perfect rooster?

Het perfecte rooster bestaat niet

De Groot: “Helaas.... De software waar we mee werken, geeft op elke roostervariant strafpunten. Dat is een score die aangeeft in welke mate er met bepaalde variabelen geen rekening kon worden gehouden. Er zijn altijd strafpunten. Wel kunnen we zelf aangeven hoe hoog het aantal strafpunten is voor het niet voldoen aan een bepaalde randvoorwaarde. Op die manier voorkom je bijvoorbeeld dat een docent moet lesgeven op een dag dat hij echt niet beschikbaar kan zijn. Het perfecte rooster bestaat echter niet. Wel kunnen we een optimale variant uitdokteren. Dat maakt het een ingewikkelde maar tegelijkertijd een erg leuke puzzel.”

Eureka! Zo werkt mijn kind!

Wat zou het toch handig zijn als je bij de geboorte van je kind een persoonlijke gebruiksaanwijzing zou krijgen. Liefst per levensfase. Want man oh man, die puberteit kan ons behoorlijk wat uitdagingen geven. Gelukkig leren we gaandeweg die gebruiksaanwijzing zelf te schrijven, maar dat neemt niet weg dat het heel bruikbaar kan zijn om even te spieken in die van een ander. Daarom vroegen we aan verschillende Boni-Ouders hun 'Eureka-momenten' in de omgang met hun kind.

Lotte: "Het inzicht wat mij het meest heeft geholpen in de omgang met de puber-buien van mijn dochter is het ijzer juist niet te smeden als het heet is. Als Olivia bijvoorbeeld weer eens te laat thuis is, dan ben ik op dat moment zelf geïrriteerd en zij zit ook hoog in de emotie. We laten het voor dat moment even voor wat het is en voeren het gesprek wanneer we beide rustiger zijn."

Ogen recht vooruit

Ook Pieter heeft zo zijn oplossing voor het voeren van goede gesprekken met zijn zoon: "Ik heb zo'n kind waar doorgaans niet veel uitkomt, afgezien van het veelgehoorde 'Hoezo?' en 'Boeien!'. Ben zelf ook niet 's werelds beste prater. Wat ik heb gemerkt, is dat als we samen in de auto zitten of 's avonds even een rondje lopen met de hond, dat we dan opeens wél tot de mooiste gesprekken komen. Naast elkaar, ogen recht vooruit en in beweging, dat blijken de ideale ingrediënten te zijn."

Vakantiecursus

Tijd samen doorbrengen of samen een nieuwe hobby oppakken wordt door veel ouders benoemd als een belangrijke basis om verbinding te houden met je opgroeiende kind. Elena combineerde het nuttige met het aangename en besloot haar zoon te gaan helpen, die wat moeite had met het leren van Frans. "We zijn helemaal van voren af aan begonnen en hebben er een soort gezellige vakantiecursus van gemaakt met grapjes over de Noorse uitspraak van het Frans. Elke avond een uur. Ook voor mijzelf nuttig en daarbij ook het gevoel bij te dragen aan het sociale contact van onze zoon via het leren van een taal. Het laatste is toch bij uitstek een sociale activiteit en een middel om de verbinding met anderen te versterken. Daarbij komt mijn adagium dat 'alles wat je op de middelbare school leert, nuttige kennis is'. En ja, aan het eind had hij het hoogste cijfer van de klas voor zijn toets: een 9.1! Dat compenseerde genoeg."

Direct zelfstandiger

De dochter van Leonie gedijt vooral goed bij eigenaarschap. “Mijn dochter lijkt allergisch te zijn voor mijn (goedbedoelde) tips en adviezen. Vanaf het moment dat ik besloot om in plaats daarvan, telkens de verantwoordelijkheid terug bij haar te leggen, werd ze direct zelfstandiger. Heb je én twee feestjes én drie toetsen volgende week? Hoe ga je dat oplossen?”

Stappen terug

Ruimte en verantwoordelijkheid geven, wanneer kinderen zelf dingen willen doen, is ook voor Judith een echt Eureka-moment geweest. “Pas toen we flink wat stappen terug deden, ging mijn zoon staan en zijn eigen zaakjes regelen. Terwijl wij dachten er goed aan te doen een vinger aan de pols te houden, bleek het volledig loslaten de oplossing.”

Nog lang niet moe

En dan zijn er van die momenten dat je beseft dat je kind echt ouder wordt. Zo ook Pim, de zoon van Bart: “Toen hij net in de vierde zat, ging hij met zijn grote neef zaterdagavond wat leuks doen. Op de selfies die we kregen, was te zien dat ze zich goed vermaakten op een studentenfeestje waar ze terecht waren gekomen. In diezelfde zomer was het ons ook al opgevallen dat we

eigenlijk ’s avonds wel wilden gaan slapen, maar dat onze puber nog op de bank voor de buis zat. En nog lang niet moe. Ze kiezen steeds meer hun eigen weg, ritme en route. Mooi om af en toe bij stil te staan. En het opvoeden moet eigenlijk steeds subtieler. Ook al is dat soms best een uitdaging.”

Puber-vriendelijk

Naast uitdagende momenten zie je even zo vaak de mooie kwaliteiten in pubers groeien. “Natuurlijk wil ik ze soms achter het behang plakken, maar het volgende moment zijn ze weer zo aandoenlijk!”, zegt Marion over haar 15-jarige dochter. “Waren we op vakantie in een puber-vriendelijk hotel, denkend dat ze daar gezellig tijd met leeftijdsgenoten kon doorbrengen. Bekommert ze zich de hele vakantie over de zwervkatten aldaar, tot op het punt dat deze bijna in de koffer mee naar huis gingen.”

Of we ooit een compleet afgeronde gebruiksaanwijzing van onze kinderen zouden kunnen schrijven? Dat valt te betwijfelen. Misschien kunnen we lering trekken uit de Eureka-momenten van deze ouders en ze er zelf een laten opstellen. En dan hopen dat hij niet vol komt te staan met ‘zorg voor drie verschillende streamingsdiensten’ of ‘roze koeken zijn ook avondeten’. ;)

Challenges, bordspellen en slechte wifi

Hoe houd je het leuk en blijf je in contact als het (school)leven zich thuis op je kamer afspeelt? Welke eureka-momenten kunnen we vinden?

Aan 6 leerlingen uit de eerste, tweede en derde klas vroegen we hoe het hen gelukt is om in de afgelopen periode de moed erin te houden en in contact met elkaar te blijven, terwijl ze een groot gedeelte van hun sociale leven moesten missen vanwege de verschillende lockdowns.

In een online sessie vertelden ze ons wat hun ervaringen zijn.

Andere manier

Mira heeft het contact met haar vrienden en vriendinnen vooral via de telefoon onderhouden. Dat is een andere manier van contact, toch ging het eigenlijk ook best heel goed, vertelt ze.

Nienke vult aan dat door die manier van contact het groepje waar je mee om gaat wat diverser wordt. "Op school hang je toch eigenlijk altijd met hetzelfde groepje rond, en nu had ik bijvoorbeeld ook veel meer contact met mijn volleybalvriendinnen via Snapchat enzo."

Julia sprak vaker af met vriendinnen buiten schooltijd. Omdat je niet binnen kon zijn met zijn allen, gingen ze bijvoorbeeld wandelen in het park.

Harmens judotraining werd een tijdje buiten gegeven. Hij vond het best moeilijk om zichzelf daarvoor te motiveren, want op het gras valt het toch een stuk harder dan op een mat. Hij moest zichzelf dan echt een schop onder zijn kont geven om er weer voor te gaan. Maar dan was hij blij dat hij uiteindelijk toch gegaan was!

Dansjes leren

Yuki heeft haar tijd thuis gevuld met muziek maken. Daarnaast werd het

contact met haar zus veel intensiever. Samen gingen ze series kijken, of dansjes leren op TikTok. Van huiswerk maakten ze een challenge: wie in drie werkbladen wiskunde de minste fouten had gemaakt, kreeg een beloning. Zo wordt huiswerk ook nog een beetje leuk. Ook heeft Yuki beter leren koken.

Over koken gesproken; Tessel vertelt dat ze meer is gaan eten toen ze thuis lessen moest volgen. "Normaal heb je je vaste eetmomenten en zit je verder gewoon in de klas. Maar als je thuis bent, ligt alles gewoon voor het grijpen en is de drempel veel lager. Dan is de verleiding groot om steeds weer iets te pakken. Ik liep echt met hele borden vol naar boven."

En hoe zat het dan met het online volgen van lessen en het huiswerk?

"Tja", zegt Nienke, "doordat de docenten minder controleerden, heb ik wel minder huiswerk gemaakt". Tessel vond dat de ene dag veel te veel op de andere leek. De variatie die je op school hebt is toch wel leuker. Mira had moeite zichzelf te motiveren en concentreren. "Er was helemaal niets om voor te leren; geen toetsen of zo. Dus ging ik maar met mijn broer aan de keukentafel zitten om samen huiswerk te maken."

Minder afgeleid

Kassim vond de online lessen juist fijn, want zo werd hij veel minder afgeleid.

"Ik heb ook veel series gekeken hoor, maar mijn cijfers waren uiteindelijk hoger."

Volgens Julia waren de online lessen in het begin goed te doen, toen de hele klas nog thuis zat. "Maar nu een gedeelte van de leerlingen thuis zit en een gedeelte in de klas, is het juist niet meer fijn. Je kunt de les vanuit huis dan helemaal niet goed meer volgen."

Op de vraag wat ze fijner vinden, thuis of op school, komen verschillende antwoorden. Nienke, Julia en Yuki maakt het eigenlijk niet zoveel uit. Maar Harmen, Mira, Tessel en Kassim vinden school toch eigenlijk wel beter. "Het is gewoon veel beter voor het leren; je kunt alles makkelijker volgen. En gewoon recht-

streeks contact met je klasgenoten is natuurlijk ook veel fijner.”

Muren dikker

Hebben de leerlingen nog tips voor hun ouders voor wat betreft het thuis leren? Tessel en Mira roepen eensgezind:

“Goede wifi! Het is echt balen als internet er steeds uit ligt, daar heb je hartstikke veel last van en de sfeer thuis wordt er ook niet leuker op.”

Ook vindt Tessel dat ze thuis de muren dikker moeten maken. Haar broer zat in de kamer naast haar te gamen en daar had ze veel last van.

Bij Nienke kwamen haar moeder en broer steeds binnen lopen, dat vond ze nogal irritant. “Ja precies,” zegt Tessel, “ze komen steeds controleren of je wel bezig bent, dat is echt niet nodig. Je moet je

kind gewoon vertrouwen.” Dat vertrouwen geldt ook voor het gebruik van de telefoon. Yuki’s ouders zeiden vaak dat ze niet steeds op haar telefoon moest zitten. Terwijl je die telefoon natuurlijk ook gewoon nodig hebt voor school!

Harmen vond het heel belangrijk om een eigen plek te hebben, zodat je rustig kon werken.

“Veel bordspelletjes doen,” vindt Kassim, “dat houdt de sfeer erin!”

Al met al vindt iedereen dat ze lockdowns best goed door zijn gekomen, maar ze zijn ook blij dat nu het leven weer terug naar normaal gaat.

TEKST EN BEELD: Arianne Brouwer

Nachtmerrie

Eureka-momenten in het leven van een docent

Het was even zoeken naar docenten die tijd hadden voor een interview over Eureka-momenten in het leven van een docent. Het zijn drukke tijden, docenten hebben oudergesprekken, leerlingen met corona-achterstanden en een verhaal over Eureka-momenten? De reacties die ik krijg op mijn verzoek zijn niet per se enthousiast. Een antwoord als: “Ik kan eigenlijk niets bedenken” tot “Mwaah, Eureka-momenten, die heb ik niet hoor en eigenlijk nooit gehad”.

Na even doorvragen en zoeken heeft Manu Buhring, sinds zes jaar werkzaam op het Boni als docent Duits, tijd en zin in een online-gesprek over de Eureka-ervaringen in haar carrière die haar zijn bijgebleven, ofwel de momenten waarop voor haar een kwartje viel. Die momenten heeft ze trouwens nog steeds regelmatig, verzekert ze me. “Je blijft je ontwikkelen als docent, omstandigheden veranderen en zo krijg je voortdurend te maken met nieuwe inzichten”, aldus Buhring.

Eureka! Rust in de klas

Maar het Eureka-moment dat Buhring zich herinnert kreeg ze als beginnend stagiair op het Boni, een jaar of acht geleden nu. Ze kreeg bezoek van de ervaren docent en conrector Henni de Groot. “Hij gaf al meer dan 30 jaar les op het Boni, en kwam even kijken hoe het bij mij

in de les er aan toeling. Hij zei toen: Manu, je moet de les niet beginnen als er mensen nog aan het praten zijn. Stilte moet je opeisen. En dat is mij altijd bijgebleven, een wijze les.” “Het leerklimaat is zo belangrijk in een klas, vroeger dacht ik dat leerlingen automatisch wel respect hebben en stil zijn als er een ouder iemand voor de klas staat, maar dat is dus niet zo, je moet het echt afdwingen, streng zijn en die rust en stilte eisen van de leerlingen, als je dat aan het begin doet, heb je daar later veel plezier van. Maar het is wel iets wat ik echt moest inzien, en wat ik moest leren en durven. Het is namelijk best eng om te wachten tot de rust in de klas is weergekeerd. Maar ik doe het nu wel, en zie dat het werkt”, zo vertelt Buhring.

Nachtmerries

Iets anders dat Buhring heeft geleerd, en waarvan ze inmiddels weet dat iedere docent dat in meerdere of mindere mate heeft, zijn de dromen die voorbij komen vlak voor de vakantie eindigt en de school weer gaat beginnen. Lachend vertelt ze: “Ik droom dan steevast over een klas die op hol geslagen is, leerlingen die op de tafels staan, totaal geen orde, een soort nachtmerrie. En ik daartussen, proberen orde te houden. Dan wordt je zwetend wakker en vraag je je af of je wel weer terug wilt naar school. Inmiddels weet ik dat iedere docent dat soort dromen heeft, en dat met de jaren de frequentie van dit soort nachtmerries wat minder wordt gelukkig.”

TEKST: Marieke Spee

Leven op het Boni

Docent klassieke talen Josette van Wolferen

factor waarom leerlingen voor gymnasium op het Boni kiezen. “Categorale gymnasia zoals USG en CGU zijn van oudsher misschien meer prestatiegericht. Op het Boni proberen we de leerlingen op een leuke manier iets extra’s bij te brengen. Het voordeel is natuurlijk dat, wanneer een leerling ontdekt dat het gymnasium niet bij hem of haar past, je niet van school hoeft. Je stopt gewoon met de extra vakken.”

Gelijkgestemde leerlingen

Maar zijn gymnasiumleerlingen dan ook een heel ander soort leerlingen? “Alle leerlingen die atheneum-advies krijgen, kunnen ervoor kiezen gymnasium te doen”, legt Van Wolferen uit. “Maar niet iedereen doet het! Het zijn vaak leerlingen die iets meer nadenken over de stof en de wereld om hen heen. Het is ook wel hard werken en dat moet je wel willen.” Elisa en Maxime vullen aan: “Doordat we samen in de klas zitten met gelijkgestemde leerlingen heerst er een prettige sfeer waarin we elkaar versterken.”

Eureka!

Natuurlijk is de vraag wat voor Van Wolferen, Elisa en Maxime een Eureka-moment is geweest. “Naast lesgeven op het Boni in klassieke talen geef ik ook graag les in yoga. Een mooie manier om met je lichaam bezig te zijn en daarmee bewust te zijn van het hier en nu. Goed voor lichaam én geest!” Yogalessen geeft Van Wolferen niet alleen op het Boni als Boni-plus-uren maar gaat ze binnenkort ook doen in de tot studio verbouwde schuur thuis.

Maxime ontdekte het belang van op tijd rust nemen. “Vorig jaar merkte ik dat ik wel heel druk was met school en alles eromheen en daar ook last van kreeg. Nu probeer ik een betere balans te vinden in mijn leven door op tijd voldoende rustmomenten in te plannen.” Elisa noemt als haar Eureka-moment het vioolspelen dat ze recent is gaan doen. “Een heel mooi, maar ook moeilijk instrument. Het goed leren spelen kost veel tijd en moeite, maar wanneer je dan een bepaald stuk mooi kan spelen is de beloning des te groter!”

Gymnasium: ‘Een beetje speciaal, maar zeker niet elitair!’

Bij het thema ‘Eureka’ mag aandacht voor het Gymnasium van het Boni natuurlijk niet ontbreken. Het was tenslotte Archimedes die dat uitriep toen hij een wetenschappelijke ontdekking had gedaan. In zijn blootje rennend op straat... volgens de overlevering uit de klassieke oudheid. Josette van Wolferen, docent klassieke talen op het Boni, legt uit dat het in het Grieks ‘ik heb gevonden!’ betekent. In dit gesprek proberen we, samen met gymnasiumleerlingen Elisa Smit en Maxime Steenberghe, uit te vinden wat het gymnasium voor het Boni betekent.

Van Wolferen, Elisa en Maxime zijn het met elkaar eens: “Het gymnasium is een wereld op zich binnen het Boni, een beetje speciaal, iets extra’s, maar zeker niet elitair!” In Nederland hebben we zo’n 65.000 gymnasiasten, ongeveer

7% van alle leerlingen in het voortgezet onderwijs, 27% van de vwo-leerlingen. Het verschil met het atheneum is dat je op het gymnasium ook de vakken Latijn, Grieks en klassieke culturele vorming krijgt. Na het examen ontvang de geslaagden een gymnasiumdiploma, dat dezelfde waarde heeft als een atheneumdiploma, het is tenslotte allebei VWO.

Gymnasium kies je uit interesse

Maar waarom kiezen leerlingen dan voor het gymnasium? “Gymnasium kies je uit interesse”, stellen Elisa en Maxime. “Op de lagere school was ik al heel leergierig, ik wilde heel graag veel dingen weten. Op het gymnasium kijken veel leerlingen op een iets andere manier naar de wereld en daar voel ik me prettig bij.” Dat is volgens Van Wolferen een belangrijke

5 vragen aan

PWS-coördinatoren Carolien Kootwijk en Jan Roosendaal

Eureka bij het maken van een profielwerkstuk (PWS)

1. Kunnen jullie in hoofdlijnen beschrijven hoe de begeleiding van een profielwerkstuk in zijn werk gaat?

Als de leerlingen hun PWS gaan voorbereiden, beginnen ze met het bedenken van een geschikt onderwerp. Vervolgens maken ze in duo's een werkplan voor hun PWS. Zo'n werkplan bestaat uit één of meer onderzoeksvragen met vaak bijbehorende hypothesen. Om die vraag of vragen naar behoren te kunnen beantwoorden, formuleren ze eerst een aantal deelvragen.

Als het werkplan voor hun PWS is goedgekeurd, gaan de leerlingen zelfstandig het werkplan verder uitwerken. Vragen die tussentijds opkomen kunnen ze aan hun begeleider voorleggen. Voor een gestelde datum leveren de leerlingen het PWS in concept in, waarna ze nog feedback van hun begeleider kunnen ontvangen.

2. Welke grenzen zijn er aan het idee voor een profielwerkstuk of zijn die er niet?

Voor het afronden van een PWS is vooraf een tijdsplan gesteld, dat zowel aan het begin als aan het eind ervan kan gaan knellen.

Aan het begin:

Sommige leerlingen weten precies welk onderwerp ze voor hun PWS gaan uitwerken. Maar er zijn ook leerlingen die meer tijd nodig hebben om een geschikt onderwerp te vinden. Hun beoogd begeleider kan deze leerlingen in hun keuze te helpen. Gedurende het traject monitort de begeleider de voortgang. Begeleiding vindt vooral plaats op aanvraag van de leerlingen.

Aan het eind:

Vaak nemen leerlingen uit enthousiasme teveel hooi op hun vork en formuleren de onderzoeksvraag te breed. De begeleider probeert de leerlingen in hun tijdsplan bij te sturen.

Het Boni juicht dit enthousiasme ook toe en biedt leerlingen zoveel mogelijk ruimte om vorm en inhoud aan hun PWS te geven. Leerlingen zijn eens naar Portugal, IJsland, Roemenië en Spanje geweest, hebben diverse instellingen bezocht en hebben belangrijke professoren en andere experts kunnen interviewen.

3. Hoe bijzonder kan de leerervaring van een PWS traject voor de leerling zijn?

Het PWS traject kan een bijzondere leerervaring voor de leerling zijn. Zo blijkt vaak uit het reflectieverslag en het logboek dat de leerling na de presentatie aflevert. Het is mooi te lezen dat sommige leerlingen erkennen trots te zijn op hun doorzettingsvermogen of op de manier waarop ze hebben samengewerkt. Andere leerlingen

geven aan dat hun analytische vaardigheden zijn verbeterd doordat ze beter kunnen inschatten welke informatie belangrijk is en welke niet. En dat ze geleerd hebben bronnen efficiënter raad te plegen. Er zijn ook leerlingen die kritisch op zichzelf durven te zijn en aangeven dat het niet verstandig was te lang te wachten om aan de slag te gaan en daardoor aan het eind onnodig gestresst waren.

Tijdens de presentatie van het PWS is het mooi om de leerlingen te zien stralen van trots op al hetgeen ze gedurende het traject hebben geleerd.

4. Herkennen jullie het Eureka-moment van de leerling tijdens het traject van het profielwerkstuk?

Het Eureka-moment moment van de leerling kan tijdens het PWS traject zo maar ontstaan daar waar theorie en praktijk elkaar ontmoeten. De leerling kan ondervinden dat de voor de onderzoeksvraag van de PWS gestelde hypothese blijkt te kloppen, dat bepaalde experimenten daadwerkelijk de verwachte wetmatigheid vertonen of dat een theorie blijkt daadwerkelijk in de praktijk toepasbaar blijkt.

Geregeld wordt een PWS opgestuurd naar de Koninklijke Nederlandse Academie voor Wetenschappen of deelgenomen aan de PWS-wedstrijd van de Universiteit en een bezoek mogen brengen aan Hong Kong en Singapore.

5. Welke profielwerkstukken staan jullie nog bij en waarom?

De werkstukken waarbij iets is ontworpen en ook is gemaakt, staan de coördinatoren goed bij. Een PWS bijvoorbeeld waarbij een werkende hovercraft is gebouwd waar ze ook zelf op konden zitten. Of een PWS waarbij verschillende vliegtuigvleugels van balsahout zijn gemaakt die op een middag gelanceerd zijn in de gymzaal. Daarbij was het streefdoel een voertuig te maken dat sneller dan de wind op windkracht zou voortbewegen!

Of een PWS waarbij leerlingen een nieuw product hadden bedacht en tot hun verbazing daarmee zelf aan de slag mochten gaan in een food-laboratorium. Jammer genoeg bleek (de verdere ontwikkeling van) dit nieuwe product te kostbaar en is daarom niet in productie genomen. En ook een winnend PWS waarbij de melkmarkten van Nederland, de V.S. en China met elkaar zijn vergeleken.

TEKST: Manon Sevenheck

Eureka bestaat niet!

Elke wetenschapper hoopt ooit een keer het moment te beleven dat Archimedes ruim 2000 jaar geleden ervoer. **Eureka!**

Het schijnt ook dat zijn eigen theorie niet het eerste was dat Archimedes heeft uitgevonden. Al tijdens zijn studie had hij zijn bekende schroef bedacht. Maar er gaan ook verhalen dat hij slechts het idee van een ander heeft geperfectioneerd. Hoe dan ook, het wordt nog steeds gebruikt om water mee omhoog te pompen.

Massief goud

Ten tijde dat de wet van Archimedes ontstond had hij de taak van koning Hiero gekregen om uit te zoeken of een kroon wel van massief goud was. De koning dacht dat hij belazerd werd, dus zocht zekerheid in de wetenschap. Toen hij uiteindelijk in bad zijn ingaving kreeg, rende hij

volgens de overlevering zelfs naakt de straat op, terwijl hij Eureka, Eureka riep.

Overigens bleek de koning toch gelijk te hebben, de goudsmid had gefraudeerd met het goud.

De anekdote is wat dubieus. De eerste bronnen leiden terug naar meer dan 175 jaar na zijn dood. Ook was Aristoteles voor zijn ontdekking al bekend met het verband tussen volume en waterverplaatsing. Sowieso zit er een andere theorie achter het Eureka-moment. Die momenten zijn opgebouwd uit veel langere processen die vaak uit heel veel kleine stapjes bestaan. Vanuit dat oogpunt kan iedereen dus zijn eigen Eureka-moment creëren.

Charles Darwin

Mooi voorbeeld daarvan is Charles Darwin. Hij was in de veronderstelling dat hij zijn theorie op één moment heeft bedacht, waar alles helder werd. Hij kon zelf benoemen waar hij was en wat hij aan het doen was toen hij het inzicht kreeg. Maar uit zijn aantekeningen bleek dat hij veel teksten voor de gehele theorie al maanden daarvoor op papier had gezet. Het lijkt er dus op dat het grote inzicht langzaam in beeld komt, waarin alle eerdere ideeën samenkomen.

Spoetnik

Een ander leuk verhaal gaat over de lancering van de eerste Russische satelliet Spoetnik in 1957. Amerikaanse wetenschappers keken mee, met gevoel van euforie en jaloezie tegelijk. De Russen hadden er zelfs voor gezorgd dat ze mee konden luisteren, omdat de satelliet een signaal uitzond. Alles om een zo'n goed mogelijk beeld naar buiten te brengen. De Amerikanen waren enthousiast dat ze als eersten een object in de ruimte konden horen, dat door de mens gemaakt was. Hun 'WOW'-moment. Ook hun collega's waren onder de indruk.

Iemand bedacht dat ze het geluid dan ook zouden kunnen opnemen. Ze noteerden daar, het waren ten slotte wetenschappers, nauwkeurig de tijd wanneer ze het signaal hoorden. Het was opvallend dat de tijden tussen de geluiden zeer wisselend waren. Ze zagen zelfs een patroon in de afwijking. Ze staken de koppen bij elkaar en kwamen tot de conclusie dat dat het doppler-effect moest zijn. Met die ontdekking konden ze berekenen hoe snel de satelliet ging.

Hun interesse was aangewakkerd. Wat konden ze nog meer ontdekken over de satelliet? Ze haalden experts erbij, die alles wisten over het doppler-effect. Nu konden ze zelfs berekenen waar de satelliet zich precies bevond in de ruimte. In allemaal kleine stapjes kwamen ze dus bij de locatie van een (onbekende) plek in de ruimte die ze konden bepalen met de hulp van een bekende plek op aarde. Wederom: Eureka!

Andersom?

Een paar weken later kregen diezelfde wetenschappers de vraag of het ook andersom kan. Kun je ook de locatie van een onbekende plek op aarde berekenen wanneer je de plek van de satelliet in de ruimte weet? En zie daar: zo ontstond de mogelijkheid om bijvoorbeeld onderzeeërs hun raketten precies op het einddoel af te kunnen vuren, terwijl ze zelf niet precies wisten waar ze zaten. De techniek van het Global Positioning System werd geboren.

Eureka is dus meer een proces dan een moment. Als dit kan, kan dat dan ook? Telkens kleine beslissingen om een stap verder te denken. Daardoor komt de volgende stap ook in beeld.

Creëer je eigen Eureka-moment

Vanuit deze visie lijkt het dus inderdaad mogelijk om jouw eigen Eureka-moment (of proces) te laten ontstaan. Kijk per stap tot hoever je kunt gaan. Zo verschuift je horizon en kun je steeds een beetje verder kijken. En daarna weer verder. Je ontdekt mogelijkheden die je eerder nog niet zag. Wie weet sta jij ooit ook in het rijtje met Archimedes, Darwin en andere briljante koppen.

Vaak wordt Eureka ook gezien als aha-moment. Die heb je vast ook wel eens gehad. Je denkt de hele dag na over een vraag, maar je komt er niet op. Als je onder de douche staat, schiet het je ineens te binnen. Ook die ervaring is onderzocht. Overdenken zorgt ervoor dat je vraagstuk onbeantwoord blijft, terwijl tijd nemen, rust en varen op je intuïtie stukken beter helpt. Al is de kans wel groter dat je wellicht de deadline mist. Intuïtie wordt vaak gezien als een vaag onderbuikgevoel, niet onderbouwd en meetbaar. Toch blijkt het heel handig bij het oplossen van vraagstukken. Want hoe meer je nadenkt, hoe meer er misgaat. Denk maar terug aan de laatste keer dat je je sleutels kwijt was. Wanneer de grootste stress weg zakt, vind je ze meestal wel weer.

De sfeer komt vanzelf

Oude 'hoekjes' verdwijnen, maar nieuwe verschijnen. Half maart zijn de eerste lessen er begonnen: de nieuwe vleugels van het schoolgebouw.

In de tussentijd is de sloop van de oude vleugel aan de Notebomenlaan in volle gang. En op de binnenplaats is er veel veranderd. Stukje bij beetje ontpopt het nieuwe schoolgebouw zich.

De 'talensectie' heeft geruisloos bezit genomen van één van de nieuwe vleugels. De stoelen en tafeltjes staan netjes in het gelid. De bordjes die aanduiden welke taal er in een lokaal wordt gegeven, hangen al naast de deur. Maar de gezellige aankleding moet nog gebeuren.

Wel een groot verschil met het 'oude' gebouw. Veel glas en lichte materialen. Brede gangen, meer ruimte in de lokalen. Alles is er nog spic en span. Het ruikt er nog nieuw.

Ook in dit Hoekje zal de sfeer vanzelf komen. Ergens in de verlaten, schone, splinternieuwe gang, hangt al de eerste vergeten sjaal over een trapleuning. Het begin is er.

uit de ouderraad

‘Ik hoor er ook bij’

Bij het voorzitterschap van de ouderraad komt meer kijken dan het voorzitten van vergaderingen. Vanuit de BOB-redactie kreeg ik dan ook de vraag of ik een ‘eureka’-moment uit de ouderraad wilde beschrijven. Best lastig als je pas een paar maanden voorzitter bent. Een periode van enorm zoeken naar wat de verwachtingen zijn, wat de juiste toon is en wie zich waarbij betrokken voelt. Ik was hiervoor al een jaar lid van de ouderraad, maar echt geland voelde ik me nog niet in de online vergaderwereld. Het eerste echte contact met de andere leden van ouderraad had ik pas bij de afsluitende borrel afgelopen jaar.

Na al dat online vergaderen was het dan ook een verademing dat we dit jaar begonnen met een ‘echte’ vergadering op school. Misschien was dat wel mijn eerste ouderraad-eureka-moment. Ik mocht eindelijk een klein beetje deel uitmaken van de wereld van mijn inmiddels tweede en derde klassers. Het bleef helaas bij die ene fysieke vergadering, we gingen weer online. Ineens was ik voorzitter, lid van de medezeggenschapsraad en behoorlijk betrokken bij het Boni. Fijn om de andere kant van school te zien en niet alleen verhalen te horen vanuit weerstand en ongenoegen van mijn pubers. Ik hoor nu ook dingen vanuit school en heb daardoor munitie om mijn pubers iets terug te geven, maar ik krijg ook te horen waar ik allemaal iets aan moet doen op school. Het Boni is niet meer alleen van hen, maar ik hoor er ook bij. Het is onze wereld geworden! Inmiddels staat zoon drie ook in de startblokken om de overstap naar de middelbare school te maken. Het wordt niet nog eens het Boni en vraag me nu al af hoe ik straks ook een beetje mee kan doen met zijn wereld op deze andere school. Nog een ouderraad is misschien wat veel, maar je weet het nooit....

Colette van den Adel

colofon

Het BoniOuderBulletin is een uitgave van de oudervereniging van het St. Bonifatiuscollege en verschijnt drie keer per jaar. Het wordt aan de leerlingen mee naar huis gegeven en is als pdf te lezen op de website.

E-mail: redactiebob@boni.nl

ouderraad

Vanuit de oudervereniging, waarvan alle ouders automatisch lid zijn, wordt elk schooljaar een ouderraad samengesteld.

Op de schoolwebsite heeft de ouderraad zijn eigen pagina, waar agenda, notulen van de ALV en het jaarverslag zijn te downloaden. www.boni.nl

DAGELIJKS BESTUUR OUDERRAAD

Colette van den Adel, voorzitter
Jeroen Moonen, penningmeester
Mariette van Beusekom, secretaris
E-mail: ouderraadboni@gmail.com

REDACTIE BOB

Simone van Alphen
Ariën Bikker
Bianca Groenewegen
Roel Nagelmaeker
Manon Sevenheck
Marieke Spee
Marian Venemans (hoofdredacteur)
Mark Westbeek (eindredacteur)

VORMGEVING

Libertas Pascal

FOTOGRAFIE

Erik Kottier

DRUKWERK

Libertas Pascal, Utrecht

WIJ ZIJN DIE LEUKE DRUKKERIJ IN UTRECHT: SOCIAAL, LOKAAL, DUURZAAM EN CREATIEF

Huisstijlen, boeken, brochures, folders, (ansicht)kaarten, posters, visitekaartjes en veel meer.

Amsterdamsestraatweg 656^d Utrecht www.libertaspascal.nl (030) 657 20 66 facebook.com/libertaspascal